
369

Besluit van 19 augustus 2009, houdende regels in verband met verordeningen (EG) nrs. 1332/2008, 1333/2008 en 1334/2008 (Warenwetbesluit additieven, aroma's en enzymen in levensmiddelen)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 1 juli 2009, VGP/VV 2938337, gedaan in overeenstemming met Onze Ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, van Economische Zaken, en van Justitie;

Gelet op:

– verordening (EG) nr. 1332/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 (PbEU L 354) inzake voedingsenzymen en tot wijziging van richtlijn 83/417/EEG van de Raad, verordening (EG) nr. 1493/1999 van de Raad, richtlijn 2000/13/EG, richtlijn 2001/112/EG van de Raad en verordening (EG) 258/97;

– verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 inzake levensmiddelenadditieven (PbEU L 354);

– verordening (EG) nr. 1334/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 (PbEU L 354) inzake aroma's en bepaalde voedselingrediënten met aromatiserende eigenschappen voor gebruik in levensmiddelen en tot wijziging van verordening (EG) nr. 1601/91 van de Raad, verordening nr. (EG)2232/96, verordening (EG) nr. 110/2008 en richtlijn 2000/13/EG; en

– de artikelen 4, eerste lid, 8, eerste lid, 13, onder a, 14, en 32b, eerste lid, van de Warenwet;

De Raad van State gehoord (advies van 16 juli 2009, no. W13.09.0226/l);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 13 augustus 2009, VGP/VV 2946961 uitgebracht in overeenstemming met Onze Ministers van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, van Economische Zaken, en van Justitie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a. *verordening (EG) 1332/2008*: verordening (EG) nr. 1332/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 (PbEU L 354) inzake voedingsenzymen en tot wijziging van richtlijn 83/417/EEG van de Raad, verordening (EG) nr. 1493/1999 van de Raad, richtlijn 2000/13/EG, richtlijn 2001/112/EG van de Raad en verordening (EG) 258/97;

b. *verordening (EG) 1333/2008*: verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 inzake levensmiddelenadditieven (PbEU L 354);

c. *verordening (EG) 1334/2008*: verordening (EG) nr. 1334/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 (PbEU L 354) inzake aroma's en bepaalde voedsel ingrediënten met aromatiserende eigenschappen voor gebruik in levensmiddelen en tot wijziging van verordening (EG) nr. 1601/91 van de Raad, verordening nr. (EG)2232/96, verordening (EG) nr. 110/2008 en richtlijn 2000/13/EG.

Artikel 2

1. Het is verboden te handelen in strijd met de artikelen 4, 5, 10, eerste lid, 11, eerste tot en met derde lid, 12 en 14, van verordening (EG) 1332/2008.

2. Het is verboden te handelen in strijd met de artikelen 4, eerste, tweede en vijfde lid, 5, 15, 16, 17, 21, eerste lid, 22, eerste, tweede en derde lid, 23, 24, eerste lid, en 26, van verordening (EG) 1333/2008.

3. Het is verboden te handelen in strijd met de artikelen 4, 5, 6, eerste en tweede lid, 7, 10, 14, eerste lid, 15, eerste lid, 16, 17 en 19, eerste tot en met derde lid, van verordening (EG) 1334/2008.

4. Het is verboden te handelen in strijd met artikel 3.

5. Het is verboden te handelen in strijd met de krachtens artikel 4 vastgestelde voorschriften.

Artikel 3

De informatie, bedoeld in:

a. artikel 11 van verordening (EG) 1332/2008;

b. artikel 22 van verordening (EG) 1333/2008; en

c. artikel 15 van verordening (EG) 1334/2008;

wordt in ieder geval vermeld in de Engelse of de Nederlandse taal.

Artikel 4

Bij regeling van Onze Minister worden nadere regels vastgesteld inzake artikel 2, voor zover die noodzakelijk zijn voor de goede uitvoering van de bij of krachtens verordeningen (EG) 1332/2008, 1333/2008 of 1334/2008 gestelde voorschriften.

Artikel 5

Na de inwerkingtreding van dit besluit berusten de volgende regelingen op artikel 4:

a. de Warenwetregeling Gebruik van additieven met uitzondering van kleurstoffen en zoetstoffen in levensmiddelen;

b. de Warenwetregeling zuiverheidseisen voor levensmiddelen-additieven met uitzondering van kleurstoffen en zoetstoffen 2008;

c. de Warenwetregeling Gebruik van kleurstoffen in levensmiddelen;

d. de Warenwetregeling zuiverheidseisen voor kleurstoffen in levensmiddelen 2009;

e. de Warenwetregeling Gebruik van zoetstoffen in levensmiddelen;

f. de Warenwetregeling zuiverheidseisen voor zoetstoffen 2008.

Artikel 6

Het Warenwetbesluit Bereiding en behandeling van levensmiddelen wordt als volgt gewijzigd:

A

Onder vervanging van de punt aan het slot van artikel 1, onder t, door een puntkomma wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

u. *verordening (EG) 1333/2008*: verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 inzake levensmiddelenadditieven (PbEU L 354).

B

In artikel 12, tweede lid, wordt «eerste lid, onder a» vervangen door: eerste lid.

C

In artikel 17, eerste lid, wordt «het Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven (Stb. 1992, 204)» vervangen door: verordening (EG) 1333/2008.

Artikel 7

Het Warenwetbesluit Cacao en chocolade wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1 wordt onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel m door een puntkomma een onderdeel toegevoegd, luidende:

n. *verordening (EG) 1334/2008*: verordening (EG) nr. 1334/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 (PbEU L 354) inzake aroma's en bepaalde voedselingredienten met aromatiserende eigenschappen voor gebruik in levensmiddelen en tot wijziging van verordening (EG) nr. 1601/91 van de Raad, verordening nr. (EG)2232/96, verordening (EG) nr. 110/2008 en richtlijn 2000/13/EG.

B

In artikel 4 wordt «het Warenwetbesluit Aroma's» vervangen door: verordening (EG) 1334/2008.

Artikel 8

Het Warenwetbesluit Etikettering van levensmiddelen wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid wordt als volgt gewijzigd:

1° Onderdeel e komt te luiden:

e. *ingrediënt*: iedere stof, met inbegrip van additieven en enzymen, die bij de bereiding of behandeling van een levensmiddel wordt gebruikt en die in het eindproduct, eventueel in gewijzigde vorm, nog aanwezig is;

2° Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel j door een puntkomma worden twee onderdelen toegevoegd, luidende:

k. *verordening (EG) 1333/2008*: verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 inzake levensmiddelenadditieven (PbEU L 354)

l. *verordening (EG) 1334/2008*: verordening (EG) nr. 1334/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 (PbEU L 354) inzake aroma's en bepaalde voedselingsrediënten met aromatiserende eigenschappen voor gebruik in levensmiddelen en tot wijziging van verordening (EG) nr. 1601/91 van de Raad, verordening (EG) nr. 2232/96, verordening (EG) nr. 110/2008 en richtlijn 2000/13/EG.

2. In het zevende lid wordt «grondstoffen» vervangen door: levensmiddelenadditieven en enzymen.

3. In het achtste lid wordt «grondstoffen die worden gebruikt als levensmiddelenadditieven, vermeld in bijlage II, en» vervangen door: levensmiddelenadditieven en enzymen.

4. Een lid wordt toegevoegd, luidende:

11. Als ingrediënten worden niet aangemerkt de stoffen die in strikt noodzakelijke doses worden gebruikt als oplosmiddelen of dragers van levensmiddelenadditieven, enzymen en geur- of smaakstoffen.

B

Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het derde lid, aanhef en onder a tot en met c, komt te luiden:

3. In afwijking van het eerste lid worden aroma's vermeld met inachtneming van het volgende:

a. aroma's worden vermeld met:

1° «aroma('s)»;

2° een meer specifieke vermelding; of

3° een beschrijving van het aroma;

indien de aromatiserende component aroma's bevat als omschreven in artikel 3, tweede lid, onder b, c, d, e, f, g of h, van verordening (EG) 1334/2008;

b. rookaroma's worden vermeld met:

1° «rookaroma('s)»; of

2° «rookaroma('s) geproduceerd van voedingsmiddel(len) of voedingsmiddelen categorie of bron(nen)»;

indien de aromatiserende component aroma's bevat als omschreven in artikel 3, tweede lid, onder f, van verordening (EG) 1334/2008;

c. het gebruik van de vermelding «natuurlijk» voor de beschrijving van aroma's, vindt plaats met inachtneming van artikel 16 van verordening (EG) 1334/2008;.

2. Een lid wordt toegevoegd, luidende:

7. Andere dan de in artikel 1, zevende en achtste lid bedoelde enzymen, worden vermeld met de naam van één van de categorieën van de in bijlage II bedoelde ingrediënten, gevolgd door de specifieke aanduiding ervan.

C

Artikel 10, derde lid, onder a, komt te luiden:

a. zoetstoffen;.

D

In artikel 22a wordt «het Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven» vervangen door: verordening (EG) 1333/2008.

Artikel 9

Artikel 1 van het Warenwetbesluit Kruidenpreparaten wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het eerste lid wordt onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel c door een puntkomma een onderdeel toegevoegd, luidende:

d. *verordening (EG) 1334/2008*: verordening (EG) nr. 1334/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 (PbEU L 354) inzake aroma's en bepaalde voedsel ingrediënten met aromatiserende eigenschappen voor gebruik in levensmiddelen en tot wijziging van verordening (EG) nr. 1601/91 van de Raad, verordening nr. (EG)2232/96, verordening (EG) nr. 110/2008 en richtlijn 2000/13/EG.

2. In het tweede lid, onder e, wordt «het Warenwetbesluit Aroma's» vervangen door: verordening (EG) 1334/2008.

Artikel 10

Het Warenwetbesluit Meel en brood wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1, eerste lid, wordt onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel g door een puntkomma een onderdeel toegevoegd, luidende:

h. *verordening (EG) 1333/2008*: verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 inzake levensmiddelenadditieven (PbEU L 354).

B

In artikel 3 wordt «krachtens het Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven toegelaten levensmiddelenadditieven» vervangen door: bij of krachtens verordening (EG) 1333/2008 toegelaten levensmiddelenadditieven.

Artikel 11

Het Warenwetbesluit Vlees, gehakt en vleesproducten wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1, eerste lid, wordt onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel p door een puntkomma een onderdeel toegevoegd, luidende:

q. *verordening (EG) 1333/2008*: verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 inzake levensmiddelenadditieven (PbEU L 354).

B

In artikel 3, onder e, wordt «toegelaten krachtens het Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven» vervangen door: toegelaten bij of krachtens verordening (EG) 1333/2008.

Artikel 12

Artikel 1, eerste lid, onder i, van het Warenwetbesluit Voedingswaarde-informatie levensmiddelen, komt te luiden:

i. *polyolen*: sorbitol (E 420), mannitol (E 421), xylitol (E 967), isomalt (E 953), maltitol (E 965), lactitol (E 966), maltitolstroop (E 965), sorbitolstroop (E 420) en erytritol (E 968);.

Artikel 13

Het Warenwetbesluit Vruchtensappen wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1 wordt onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel k door een puntkomma twee onderdelen toegevoegd, luidende:

l. *verordening (EG) 1332/2008*: verordening (EG) nr. 1332/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 (PbEU L 354) inzake voedingsenzymen en tot wijziging van richtlijn 83/417/EEG van de Raad, verordening (EG) nr. 1493/1999 van de Raad, richtlijn 2000/13/EG, richtlijn 2001/112/EG van de Raad en verordening (EG) 258/97;

m. *verordening (EG) 1333/2008*: verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 inzake levensmiddelenadditieven (PbEU L 354).

B

In artikel 5 wordt «het Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven» vervangen door: verordening (EG) 1333/2008.

C

In artikel 6, onder d, 2°, wordt «het Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven» vervangen door: verordening (EG) 1333/2008.

D

In artikel 19, eerste lid, onder b, wordt «het Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven» vervangen door: verordening (EG) 1333/2008.

E

Bijlage 1, onder d, komt te luiden:

d. pectolytische, proteolytische en amylolytische enzymen die voldoen aan verordening (EG) 1332/2008;.

Artikel 14

Het Warenwetbesluit Zuivel wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1, eerste lid, wordt onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel q door een puntkomma een onderdeel toegevoegd, luidende:

r. *verordening (EG) 1333/2008*: verordening (EG) nr. 1333/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 inzake levensmiddelenadditieven (PbEU L 354).

B

In artikel 12a, eerste lid, onder e, wordt «krachtens het Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven» vervangen door: bij of krachtens verordening (EG) 1333/2008.

Artikel 15

De bijlage bij het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten wordt als volgt gewijzigd:

1. Het onderdeel *Inhoud* wordt als volgt gewijzigd:

a. De volgende rubrieken vervallen:

- 1° D-52 Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven;
- 2° D-53 Warenwetregeling Zuiverheidseisen van kleurstoffen;
- 3° D-54 Warenwetregeling Zuiverheidseisen van levensmiddelenadditieven met uitzondering van kleurstoffen en zoetstoffen;
- 4° D-55 Warenwetregeling Gebruik van kleurstoffen in levensmiddelen;
- 5° D-56 Warenwetregeling Gebruik van additieven met uitzondering van kleurstoffen en zoetstoffen in levensmiddelen;
- 6° D-60 Warenwetbesluit Zoetstoffen;
- 7° D-61 Warenwetregeling Zuiverheidseisen van zoetstoffen;
- 8° D-62 Warenwetregeling Gebruik van zoetstoffen in levensmiddelen.

b. Onder het kopje *Toevoegingen* worden de volgende rubrieken ingevoegd:

- 1° D-77 Warenwetbesluit additieven, aroma's en enzymen in levensmiddelen;
- 2° D-78 Warenwetregeling Gebruik van additieven met uitzondering van kleurstoffen en zoetstoffen in levensmiddelen;
- 3° D-79 Warenwetregeling zuiverheidseisen voor levensmiddelenadditieven met uitzondering van kleurstoffen en zoetstoffen 2008;
- 4° D-80 Warenwetregeling Gebruik van kleurstoffen in levensmiddelen;
- 5° D-81 Warenwetregeling zuiverheidseisen voor kleurstoffen in levensmiddelen 2009;
- 6° D-82 Warenwetregeling Gebruik van zoetstoffen in levensmiddelen.
- 7° D-83 Warenwetregeling zuiverheidseisen voor zoetstoffen 2008.

2. De volgende rubrieken met bijbehorende vermeldingen vervallen:

- a. D-52 Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven;
- b. D-53 Warenwetregeling Zuiverheidseisen van kleurstoffen;
- c. D-54 Warenwetregeling Zuiverheidseisen van levensmiddelenadditieven met uitzondering van kleurstoffen en zoetstoffen;
- d. D-55 Warenwetregeling Gebruik van kleurstoffen in levensmiddelen;
- e. D-56 Warenwetregeling Gebruik van additieven met uitzondering van kleurstoffen en zoetstoffen in levensmiddelen.

3. Toegevoegd wordt:

D-77 Warenwetbesluit additieven, aroma's en enzymen in levensmiddelen

D-77.1	art. 2 lid 1		€ 450,-	€ 900,-
D-77.2	art. 2 lid 2		€ 450,-	€ 900,-
D-77.4	art. 2 lid 4		€ 450,-	€ 900,-
		<i>Warenwetregeling Gebruik van additieven met uitzondering van kleurstoffen en zoetstoffen in levensmiddelen</i>		
D-77.5.1	art. 2 lid 5 jo.	art. 2 lid 1	€ 450,-	€ 900,-
D-77.5.2	art. 2 lid 5 jo.	art. 2 lid 2	€ 450,-	€ 900,-
D-77.5.3	art. 2 lid 5 jo.	art. 2 lid 3	€ 450,-	€ 900,-
D-77.5.4	art. 2 lid 5 jo.	art. 2 lid 5	€ 450,-	€ 900,-
D-77.5.5	art. 2 lid 5 jo.	art. 3	€ 450,-	€ 900,-
D-77.5.6	art. 2 lid 5 jo.	art. 4	€ 450,-	€ 900,-
D-77.5.7	art. 2 lid 5 jo.	art. 5	€ 450,-	€ 900,-
D-77.5.8	art. 2 lid 5 jo.	art. 6	€ 450,-	€ 900,-
		<i>Warenwetregeling zuiverheidseisen voor levensmiddelen-additieven met uitzondering van kleurstoffen en zoetstoffen 2008</i>		
D-77.5.9	art. 2 lid 5 jo.	art. 2	€ 450,-	€ 900,-
		<i>Warenwetregeling Gebruik van kleurstoffen in levensmiddelen</i>		
D-77.5.10	art. 2 lid 5 jo.	art. 2 onder a	€ 450,-	€ 900,-
D-77.5.11	art. 2 lid 5 jo.	art. 2 onder b	€ 450,-	€ 900,-
D-77.5.12	art. 2 lid 5 jo.	art. 2 onder c	€ 450,-	€ 900,-
D-77.5.13	art. 2 lid 5 jo.	art. 3	€ 450,-	€ 900,-
D-77.5.14	art. 2 lid 5 jo.	art. 4 lid 1	€ 450,-	€ 900,-
D-77.5.15	art. 2 lid 5 jo.	art. 5	€ 450,-	€ 900,-
D-77.5.16	art. 2 lid 5 jo.	art. 6 lid 1	€ 450,-	€ 900,-
D-77.5.17	art. 2 lid 5 jo.	art. 6 lid 2	€ 450,-	€ 900,-
		<i>Warenwetregeling zuiverheidseisen voor kleurstoffen in levensmiddelen 2009</i>		
D-77.5.18	art. 2 lid 5 jo.	art. 2	€ 450,-	€ 900,-
		<i>Warenwetregeling Gebruik van zoetstoffen in levensmiddelen</i>		
D-77.5.19	art. 2 lid 5 jo.	art. 2 lid 1	€ 450,-	€ 900,-
D-77.5.20	art. 2 lid 5 jo.	art. 2 lid 2	€ 450,-	€ 900,-
		<i>Warenwetregeling zuiverheidseisen voor zoetstoffen 2008</i>		
D-77.5.21	art. 2 lid 5 jo.	art. 2	€ 450,-	€ 900,-

D-78 Warenwetregeling Gebruik van additieven met uitzondering van kleurstoffen en zoetstoffen in levensmiddelen

>> D-77.5.1 e.v.

D-79 Warenwetregeling zuiverheidseisen voor levensmiddelen-additieven met uitzondering van kleurstoffen en zoetstoffen 2008

>> D-77.5.9

D-80 Warenwetregeling Gebruik van kleurstoffen in levensmiddelen

>> D-77.5.10 e.v.

D-81 Warenwetregeling zuiverheidseisen voor kleurstoffen in levensmiddelen 2009

>> D-77.5.18

D-82 Warenwetregeling Gebruik van zoetstoffen in levensmiddelen

>> D-77.5.19 en D-77.5.20

D-83 Warenwetregeling zuiverheidseisen voor zoetstoffen 2008

>> D-77.5.21.

Artikel 16

De bijlage bij het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten wordt als volgt gewijzigd:

1. In het onderdeel Inhoud vervallen de volgende rubrieken:
  - a. D-50 Warenwetbesluit Aroma's;
  - b. D-51 Warenwetregeling Stoffen in aroma's.
2. De volgende rubrieken met bijbehorende vermeldingen vervallen:
  - a. D-50 Warenwetbesluit Aroma's;
  - b. D-51 Warenwetregeling Stoffen in aroma's.
3. In rubriek D-77 wordt ingevoegd:

D-77.3	art. 2 lid 3	€ 450,-	€ 900,-
--------	--------------	---------	---------

Artikel 17

Ingetrokken worden:

- a. het Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven;
- b. het Warenwetbesluit Zoetstoffen.

Artikel 18

Het Warenwetbesluit Aroma's wordt ingetrokken.

Artikel 19

In artikel 6 van het Warenwetbesluit Gereserveerde aanduidingen wordt «melkvetgehalte van ten minste 5%» vervangen door: melkvetgehalte heeft van ten minste 5%.

Artikel 20

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van 20 januari 2010.
2. In afwijking van het eerste lid treden in werking met ingang van 20 januari 2011:
  - a. artikel 2, derde lid;
  - b. artikel 3, onder c;
  - c. artikel 7;
  - d. artikel 8, onder B;
  - e. artikel 9;
  - f. artikel 16; en
  - g. artikel 18.

3. In afwijking van het eerste lid treedt artikel 19 in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin dit besluit wordt geplaatst.

Artikel 21

Dit besluit wordt aangehaald als: Warenwetbesluit additieven, aroma's en enzymen in levensmiddelen.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 19 augustus 2009

Beatrix

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
A. Klink

Uitgegeven de *derde* september 2009

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van artikel 25a, vijfde lid j° vierde lid, onder b van de Wet op de Raad van State, omdat het uitsluitend opmerkingen van redactionele aard bevat.

NOTA VAN TOELICHTING

Verordeningen (EG) 1332/2008, 1333/2008 en 1334/2008

Op 31 december 2008 zijn drie sectorale verordeningen voor levensmiddelen gepubliceerd:

a. **verordening (EG) nr. 1332/2008** van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 (PbEU L 354) inzake voedingsenzymen en tot wijziging van richtlijn 83/417/EEG van de Raad, verordening (EG) nr. 1493/1999 van de Raad, richtlijn 2000/13/EG, richtlijn 2001/112/EG van de Raad en verordening (EG) 258/97, verder te noemen: verordening (EG) 1332/2008;

b. **verordening (EG) nr. 1333/2008** van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 inzake levensmiddelenadditieven (PbEU L 354), verder te noemen: verordening (EG) 1333/2008;

c. **verordening (EG) nr. 1334/2008** van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 (PbEU L 354) inzake aroma's en bepaalde voedsel ingrediënten met aromatiserende eigenschappen voor gebruik in levensmiddelen en tot wijziging van verordening (EG) nr. 1601/91 van de Raad, verordening nr. (EG)2232/96, verordening (EG) nr. 110/2008 en richtlijn 2000/13/EG, verder te noemen: verordening (EG) 1334/2008.

Verordening (EG) 1332/2008 bevat voorschriften voor in levensmiddelen gebruikte voedingsenzymen. Het doel van deze verordening is het waarborgen van zowel de doeltreffende werking van de interne markt, als van een hoog niveau van gezondheidsbescherming en consumentenbescherming. Hiertoe zijn bij deze verordening vastgesteld:

- 1° een communautaire lijst van goedgekeurde voedingsenzymen;
- 2° de gebruiksvoorwaarden voor voedingsenzymen in levensmiddelen;
- 3° voorschriften voor de etikettering van als zodanig verkochte voedingsenzymen.

De verschillende aspecten van deze verordening zijn toegelicht in de overwegingen bij de verordening.

Verordeningen (EG) 1333/2008 en 1334/2008 stellen vergelijkbare voorschriften vast voor in levensmiddelen gebruikte additieven onderscheidenlijk voor aroma's en voedsel ingrediënten met aromatiserende eigenschappen. Ook bij deze verordeningen zijn de desbetreffende in de voorgaande alinea bedoelde communautaire lijst, gebruiksvoorwaarden en etiketteringsvoorschriften vastgesteld, en zijn de verschillende aspecten van deze verordeningen toegelicht in de overwegingen bij de verordeningen.

Deze verordeningen zijn verbindend in al hun onderdelen en rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat van de Europese Unie. Daarom worden deze verordeningen niet omgezet in nationale wetgeving. Wel is het, om overtreding van die voorschriften uit de verordeningen te kunnen bestraffen, noodzakelijk om deze aan te wijzen als strafbaar of beboetbaar feit. Dat is gebeurd bij artikel 2 van dit besluit.

Deze verordeningen zijn in werking getreden op 20 januari 2009.

Daarvoor in aanmerking komende bepalingen van deze verordeningen zijn van toepassing met ingang van:

- 20 januari 2010, wat betreft verordeningen (EG) 1332/2008 en 1333/2008;
- 20 januari 2011 wat betreft verordening (EG) 1334/2008.

Voor enkele specifieke artikelen zijn evenwel afwijkende tijdstippen vastgesteld waarop zij van toepassing worden.

Deze drie sectorale verordeningen voor levensmiddelen voorzien alle in een procedure voor het vaststellen van uitvoeringsbepalingen en overgangsbepalingen, en voor het wijzigen en aanpassen van bepaalde bijlagen. Deze bepalingen kunnen dus uitsluitend in communautair verband – via zogenaamde Comitologie – worden vastgesteld. De lidstaten zijn niet bevoegd deze bepalingen zelf vast te stellen. Dit besluit bevat daarom geen overgangsbepalingen.

Verordening (EG) 1331/2008

Eveneens op 31 december 2008 is gepubliceerd verordening (EG) 1331/2008¹. Bij verordening (EG) 1331/2008 is een uniforme evaluatie- en goedkeuringsprocedure (verder: de uniforme procedure) vastgesteld voor:

- levensmiddelenadditieven;
  - voedingsenzymen;
  - levensmiddelenaroma's, uitgangsmaterialen daarvan en van voedsel-ingrediënten met aromatiserende eigenschappen;
- (verder: de stoffen) gebruikt of bestemd om te worden gebruikt in of op levensmiddelen.

De omstandigheden die hebben geleid tot de vaststelling van verordening (EG) 1331/2008 zijn toegelicht in de 27 overwegingen bij de verordening.

De uniforme procedure stelt onder andere de procedurele voorwaarden vast voor de bijwerking van de lijsten van stoffen die in de Europese Unie in de handel mogen gebracht krachtens bovengenoemde drie sectorale verordeningen (EG) 1332/2008, 1333/2008 en 1334/2008. De criteria op grond waarvan de stoffen in de desbetreffende communautaire lijst kunnen worden opgenomen, worden vastgesteld in die drie sectorale verordeningen voor levensmiddelen.

Verordening (EG) 1331/2008 bevat slechts voorschriften voor de Commissie van de Europese Gemeenschappen en de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA). Het is daarom niet noodzakelijk bij dit besluit nadere voorschriften ter zake vast te stellen.

Ook verordening (EG) 1331/2004 is in werking getreden met ingang van 20 januari 2009.

Artikelsgewijs

Bovengenoemde drie sectorale verordeningen staan de lidstaten van de Europese Unie toe voor te schrijven dat bepaalde informatie in één of meer officiële talen wordt vermeld². Het gaat hier uitsluitend om de etikettering van niet voor de eindverbruiker, maar voor bijvoorbeeld bedrijven bestemde producten. Vóór de inwerkingtreding van dit besluit werd deze informatie veelal in het Engels vermeld. Daartegen bestaat geen bezwaar: Engels is begrijpelijk voor zowel het bedrijfsleven als de met het toezicht belaste controle instanties. Dat geldt ook voor het Nederlands. Het gebruik van uitsluitend andere talen dient evenwel voorkómen te worden.

Bij *artikel 3* is daarom van bovengenoemde bevoegdheid gebruik gemaakt. De daar bedoelde informatie dient in ieder geval in hetzij het Engels, hetzij het Nederlands te worden vermeld. Het is toegestaan die informatie aanvullend ook in andere talen weer te geven.

¹ Verordening (EG) nr. 1331/2008 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 16 december 2008 tot vaststelling van een uniforme goedkeuringsprocedure voor levensmiddelenadditieven, voedingsenzymen en levensmiddelenaroma's (PbEU L 354).

² Zie artikel 10, tweede lid, van verordening (EG) 1332/2008, artikel 21, tweede lid, van verordening (EG) 1333/2008, en artikel 14, tweede lid, van verordening (EG) 1334/2008.

Uit *artikel 5* volgt dat de daar genoemde zes Warenwetregelingen vanaf de inwerkingtreding van dit besluit (20 januari 2010) berusten op artikel 4 van dit besluit. Daarmee is uitvoering gegeven aan artikel 34 van verordening (EG) 1333/2004.

Deze Warenwetregelingen zullen worden ingetrokken zodra de communautaire lijsten van levensmiddelenadditieven (inclusief kleurstoffen en zoetstoffen), bedoeld in artikel 30, eerste tot en met derde lid, van verordening (EG) 1333/2004, zijn vastgesteld en van toepassing worden.

Bij *artikel 6, onder B*, is een verschrijving gecorrigeerd in artikel 12a, tweede lid, van het Warenwetbesluit Bereiding en behandeling van levensmiddelen (BBL). Voorts is bij *artikel 6, onder C*, een verwijzing in artikel 17, eerste lid, van het BBL naar het ingetrokken Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven vervangen door een verwijzing naar verordening (EG) 1333/2008.

In *artikel 7* is een verwijzing in het Warenwetbesluit Cacao en chocolade naar het ingetrokken Warenwetbesluit Aroma's, vervangen door een verwijzing naar verordening (EG) 1334/2008.

Artikel 21 van verordening (EG) 1332/2008 en artikel 29 van verordening (EG) 1334/2008 brengen enkele wijzigingen aan in richtlijn 2000/13/EG³. Die richtlijn is uitgevoerd in het Warenwetbesluit Etikettering van levensmiddelen (WEL). Bij *artikel 8, onder A en B*, zijn die wijzigingen doorgevoerd in het WEL.

Bij *artikel 8, onder C*, is in artikel 10, derde lid, onder a, van het WEL een verwijzing naar het ingetrokken Warenwetbesluit Zoetstoffen geschrapt.

Bij *artikel 8, onder D*, is een verwijzing naar het ingetrokken Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven, vervangen door een verwijzing naar verordening (EG) 1333/2008.

In *artikel 9* is een verwijzing in het Warenwetbesluit Kruidenpreparaten naar het ingetrokken Warenwetbesluit Aroma's, vervangen door een verwijzing naar verordening (EG) 1334/2008.

In *artikel 10* is een verwijzing in het Warenwetbesluit Meel en brood naar het ingetrokken Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven, vervangen door een verwijzing naar verordening (EG) 1333/2008.

In *artikel 11* is een verwijzing in het Warenwetbesluit Vlees, gehakt en vleesproducten naar het ingetrokken Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven, vervangen door een verwijzing naar verordening (EG) 1333/2008.

In *artikel 12* is een verwijzing naar bepaalde polyolen in het ingetrokken Warenwetbesluit Zoetstoffen, vervangen door een verwijzing naar met name genoemde polyolen.

Artikel 22 van verordening (EG) 1332/2008 brengt enkele wijzigingen aan in richtlijn 2001/112/EG⁴. Die richtlijn is uitgevoerd in het Warenwetbesluit Vruchtensappen. Bij *artikel 13, onder A en E*, zijn die wijzigingen doorgevoerd in dat besluit.

Bij *artikel 13, onder B, C en D*, zijn verwijzingen naar het ingetrokken Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven, vervangen door verwijzingen naar verordening (EG) 1333/2008.

In *artikel 14* is een verwijzing in het Warenwetbesluit Zuivel naar het ingetrokken Warenwetbesluit Levensmiddelenadditieven, vervangen door een verwijzing naar verordening (EG) 1333/2008.

³ Richtlijn nr. 2000/13/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 20 maart 2000 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgeving der lidstaten inzake de etikettering en presentatie van levensmiddelen (PbEG L 109).

⁴ Richtlijn 2001/112/EG van de Raad van de Europese Unie van 20 december 2001 inzake voor menselijke voeding bestemde vruchtensappen en bepaalde soortgelijke producten (PbEG 2002, L 10).

Artikel 19 van verordening (EG) 1332/2008 brengt overigens twee wijzigingen aan in richtlijn 83/417/EG⁵. Richtlijn 83/417/EEG is uitgevoerd bij de Warenwetregeling Melkeiwitten (caseïne en caseïnaten). Deze twee wijzigingen zullen daarom leiden tot aanpassing van die Warenwetregeling.

Bij *artikel 15, eerste en tweede lid*, zijn enkele – in verband met artikel 17 noodzakelijke – wijzigingen aangebracht in de bijlage bij het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten.

Voorts regelt *artikel 15, derde lid*, dat overtreding van artikel 2, eerste tot en met vierde lid, van dit besluit wordt beboet met een bedrag van € 450,- voor de kleine bedrijven (50 of minder werknemers) en een bedrag van € 900,- voor de zogenaamde grote bedrijven (meer dan 50 werknemers). Overtreding van de hier in het geding zijnde voorschriften vertonen, voor zover zij door een bestuurlijke boete kunnen worden afgedaan, een goed vergelijkbare mate van (geringe) ernst. Voor een verdere toelichting inzake de hoogte van deze bedragen zij verwezen naar de nota van toelichting bij het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten.

Bij *artikel 16, eerste en tweede lid*, zijn enkele – in verband met artikel 18 noodzakelijke – wijzigingen aangebracht in de bijlage bij het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten.

Voorts regelt *artikel 16, derde lid*, dat overtreding van artikel 2, vijfde lid, van dit besluit wordt beboet met een bedrag van € 450,- voor de kleine bedrijven (50 of minder werknemers) en een bedrag van € 900,- voor de zogenaamde grote bedrijven (meer dan 50 werknemers). Overtreding van de hier in het geding zijnde voorschriften vertonen, voor zover zij door een bestuurlijke boete kunnen worden afgedaan, een goed vergelijkbare mate van (geringe) ernst. Voor een verdere toelichting inzake de hoogte van deze bedragen zij verwezen naar de nota van toelichting bij het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten.

Artikel 16 is als apart artikel opgenomen en niet als onderdeel van artikel 15, aangezien beide artikelen op verschillende tijdstippen in werking treden.

Bij *artikel 17* worden twee Warenwetbesluiten ingetrokken. Dit is noodzakelijk aangezien de richtlijnen waaraan die besluiten uitvoering gaven, bij artikel 33, eerste lid, onder g, h en i, van verordening (EG) 1333/2008, zijn ingetrokken.

Bij *artikel 18* wordt het Warenwetbesluit Aroma's ingetrokken. Dat is noodzakelijk aangezien richtlijn 88/388/EEG, waaraan dat besluit uitvoering gaf, bij artikel 24, eerste lid, van verordening (EG) 1334/2008 is ingetrokken. Als gevolg hiervan is de Warenwetregeling Stoffen in aroma's van rechtswege vervallen.

Artikel 18 is als apart artikel opgenomen en niet als onderdeel van artikel 17, aangezien beide artikelen op verschillende tijdstippen in werking treden.

In *artikel 19* is van de gelegenheid gebruik gemaakt een foutje in artikel 6 van het Warenwetbesluit Gereserveerde aanduidingen te corrigeren. Bij de laatste wijziging van die bepaling (besluit van 15 juni 2009, Stb. 260) is onbedoeld het woord «heeft» weggefallen. Dat woord is nu alsnog toegevoegd.

Artikel 20 regelt de inwerkingtreding van dit besluit. Daarbij is rekening gehouden met artikel 24 van verordening (EG) 1332/2008, artikel 35 van verordening (EG) 1333/2008, en artikel 30 van verordening (EG) 1334/2008.

⁵ Richtlijn nr. 83/417/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 25 juli 1983 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake bepaalde voor menselijke voeding bestemde melkeiwitten (Caseïne en caseïnaten) (PbEG L 237).

Artikel 19 is direct in werking getreden. Hiertegen bestond geen bezwaar, aangezien dat artikel uitsluitend een taalkundige correctie van een ander Warenwetbesluit betreft.

Transponeringstabel

In onderstaande tabel is het verband weergegeven tussen enerzijds dit besluit en anderzijds verordeningen (EG) 1332/2008, 1333/2008 en 1334/2008.

Dit besluit	Verordening (EG) 1332/2008	Verordening (EG) 1333/2008	Verordening (EG) 1334/2008
art. 1	–	–	–
art. 2.1	art. 4, 5, 10.1, 11.1, 11.2, 11.3, 12 en 14	–	–
art. 2.2	–	art. 4.1, 4.2, 4.5, 5, 15, 16, 17, 21.1, 22.1, 22.2, 22.3, 23, 24.1 en 26	–
art. 2.3	–	–	art. 4, 5, 6.1, 6.2, 7, 10, 14.1, 15.1, 16, 17, en 19.1 t/m 19.3
art. 2.4	art. 10.2 en 11	art. 21.2 en 22	art. 14.2 en 15
art. 2.5	gehele verordening	gehele verordening	gehele verordening
art. 3.a	art. 10.2 en 11	–	–
art. 3.b	–	art. 21.2 en 22	–
art. 3.c	–	–	art. 14.2 en 15
art. 4	gehele verordening	gehele verordening	gehele verordening
art. 5	–	art. 34	–
art. 6	–	art. 33.1.i	–
art. 7	–	–	art. 24.1
art. 8.A.1	art. 21.1.a	–	–
art. 8.A.2	21.1.b	–	–
art. 8.A.3	21.1.b	–	–
art. 8.A.4	21.1.c	–	–
art. 8.B.1	–	–	art. 29
art. 8.B.2	21.2	–	–
art. 8.C	–	art. 33.1.g	–
art. 8.D	–	art. 33.1.i	–
art. 9.1	–	–	–
art. 9.2	–	–	art. 24.1
art. 10.A	–	–	–
art. 10.B	–	art. 33.1.i	–
art. 11.A	–	–	–
art. 11.B	–	art. 33.1.i	–
art. 12	–	art. 33.1.g	–
art. 13.A	–	–	–
art. 13.B	–	art. 33.1.i	–
art. 13.C	–	art. 33.1.i	–
art. 13.D	–	art. 33.1.i	–
art. 13.E	art. 22	–	–
art. 14.A	–	–	–
art. 14.B	–	art. 33.1.i	–
art. 15	–	–	–
art. 16	–	–	–
art. 17.a	–	art. 33.1.h en i	–
art. 17.b	–	art. 33.1.g	–
art. 18	–	–	art. 24.1
artikel 19	–	–	–
art. 20.1	art. 24	art. 35	–
art. 20.2	–	art. 35	art. 30
art. 20.3	–	–	–
art. 21	–	–	–

Regulier Overleg Warenwet

Het ontwerp van dit besluit is voorgelegd aan de deelnemers aan het Regulier Overleg Warenwet (ROW)⁶. Naar aanleiding van die raadpleging is op verzoek van het bedrijfsleven artikel 3 gewijzigd. De in dat artikel bedoelde informatie mag in plaats van in het Nederlands nu ook in uitsluitend het Engels vermeld worden.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
A. Klink

⁶ Aan het ROW nemen vertegenwoordigers deel van ondernemers (industrie en handel), van consumenten, van ministeries (met name van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, en van Economische Zaken), van de Voedsel en Waren Autoriteit, en van product- en bedrijven.